FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT G. FEDERICO MANCINI

fremsat den 7. marts 1985 *

Høje Domstol.

1. Domstolen er på ny blevet anmodet om en fortolkning af Rådets forordning nr. 1798/75 af 10. juli 1975 om fritagelse for told efter den fælles toldtarif ved indførsel af uddannelsesmæssigt, videnskabeligt eller kulturelt materiale (EFT L 184, s. 1).

I 1979 indførte delstaten Niedersachsen fra De forenede Stater en prøveautomat, »AS-50«, fremstillet af Perkin-Elmer Corporation, til Forbundsrepublikken Tyskland, hvor den skulle bruges ved målinger med et atom-absorptions-spektrofotometer i et universitetsinstitut for tropisk og subtropisk planteavl. Det sidstnævnte apparat, »AAS M 432«, blev fremstillet i Forbundsrepublikken Tyskland af Bodenseewerk Perkin-Elmer & Co. GmbH, Überlingen, der er et tysk datterselskab af det amerikanske firma.

Efter en undersøgelse ved Zolltechnische Prüfungs- und Lehranstalt Berlin afslog Hauptzollamt Friedrichshafen at meddele toldfritagelse for det indførte apparat. Som begrundelse for afgørelsen anførte man, at spektrofotometeret var fremstillet i Fællesskabet, og at prøveautomaten ikke kunne anses som et selvstændigt videnskabeligt instrument. Importøren anfægtede derpå denne afgørelse for Finanzgericht Baden-Württemberg og gjorde gældende, at prøveautomatentomaten er et tilbehør til spektrofotometeret; Hauptzollamt har imidlertid heroverfor anført, at tilbehør kun kan være produkter, der specielt er tilpasset det egentlige apparat; som sådanne kan de ikke anses som selvstændige videnskabelige instrumenter.

På dette grundlag indhentede Finanzgericht en sagkyndig erklæring fra professor H. Sternbach fra Max-Planck-Institut für Experimentelle Medizin for at få afgjort, hvorledes prøveautomaten skal tariferes. Den sagkyndige fastslog, at apparatet var tilbehør til spektrofotometeret i mekanisk og teknisk forstand, hvis videnskabelige karakter er anerkendt. De målinger, der skal foretages med det sidstnævnte apparat, er meget talrige, ligesom prøveautomaten sikrer en ensartet indkodning af måleoplysningerne; prøveautomaten udfører altså et arbejde, om hvilket det gælder, at den nøjagtighed, der er nødvendig af hensyn til målingerne, ikke kan sikres, når det udføres manuelt. Spektrofotometeret kan med andre ord også fungere uden prøveautomaten; automaten er dog nødvendig af hensyn til den særlige funktion, som fremstilleren har tiltænkt spektrofotometeret.

Ved kendelse af 7. februar 1984 har Finanzgericht udsat sagen og i henhold til EØF-traktatens artikel 177 forelagt Domstolen følgende spørgsmål til præjudiciel afgørelse:

»1) Hvad skal der forstås ved 'tilbehør', jfr. forordningens artikel 3, stk. 2:

a) Skal produkter, der er indført inden den 1. januar 1980, for at kunne

* Oversat fra italiensk.

anses som tilbehør i henhold til forordningens artikel 3, stk. 2, være specielt fremstillet til det egentlige apparat (jfr. definitionen i artikel 12 i Kommissionens forordning (EØF) nr. 2784/79 af 12.12.1979 om fastsættelse af gennemførelsesbestemmelserne til forordning (EØF) nr. 1798/75, EFT L 318 af 13.12.1979, s. 32, der først trådte i kraft den 1.1.1980) samt — i bekræftende fald — hvorledes afgøres det, hvorvidt et tilbehør er 'specielt fremstillet' til det egentlige apparat (sker det efter objektivt-tekniske kriterier eller efter den funktion, som producenten har tiltænkt tilbehøret, eller efter den anvendelse, som modtageren konkret gør af produktet)?

b) Forudsætter begrebet tilbehør i forhold til det egentlige apparat endvidere, at tilbehøret er en uselvstændig del, og — dersom dette må besvares bekræftende — hvorledes skal denne uselvstændige karakter bestemmes (mekanisk-teknisk eller i overensstemmelse med den funktion, som producenten har tiltænkt tilbehøret, eller efter den anvendelse, som modtageren konkret gør af tilbehøret)?

2) Hvad betyder 'nødvendige med henblik på... kan fungere' i forordningens artikel 3, stk. 2: kræves der ifølge begrebet, at det egentlige apparat uden tilbehøret ikke 'virker' i mekanisk-teknisk forstand, eller at det ikke opfylder den af producenten tiltænkte funktion, eller at modtageren konkret ikke kan anvende det til sine formål?

3) Hvad skal der forstås ved udtrykket 'de toldfrit indførte [videnskabelige instrumenter og apparater]' i forordningens artikel 3, stk. 2: kan det egentlige apparat herefter være toldfrit, dersom det er fremstillet på toldområdet og derfor ikke er blevet indført, men som dog ved indførsel ville have været et toldfrit apparat efter forordningens artikel 3, stk. 1, eller forudsætter toldfriheden for det egentlige apparat, at det rent faktisk er blevet toldfrit indført i henhold til forordningens artikel 3, stk. 1?

4) Hvad skal der forstås ved 'instrumenter og apparater' i forordningens artikel 3, stk. 1: kræves der ifølge disse begreber, at der foreligger et selvstændigt apparat, og — i bekræftende fald — hvorledes skal denne selvstændige karakter bestemmes (mekanisk-teknisk eller i overensstemmelse med den funktion, som producenten har tiltænkt det, eller efter den anvendelse, som modtageren af apparatet konkret gør af det)?«

2. Af disse spørgsmål er det tredje utvivlsomt det centrale, altså spørgsmålet, hvorved det søges afgjort, hvorvidt forordning nr. 1798/75 tillader toldfritagelse for tilbehør, dersom det apparat, som det er bestemt til, ikke er blevet indført. Besvarelsen af dette spørgsmål er nemlig logisk forudsætningen for de øvrige spørgsmål, der vedrører begrebet tilbehør. Dersom det tredje spørgsmål besvares benægtende, ville dette gøre første, andet og fjerde spørgsmål overflødige eller genstandsløse.

Det tredje spørgsmål kan kun besvares benægtende. Dette resultat støtter sig på Domstolens dom af 15. november 1984 i sag 236/83 (Universität Hamburg mod Hauptzollamt München-West, sml. 1984, s. 3849), hvori et ganske ligeartet stridsspørgsmål blev afgjort. Domstolen blev i denne sag anmodet om en fortolkning af udtrykket »toldfrit indførte videnskabelige instrumenter og apparater« (artikel 3, stk. 2, i forordning nr. 1798/75) netop med henblik på toldordningen for dele, der er bestemt til videnskabelige installationer, der er frem-

stillet i Fællesskabet; Domstolen svarede herpå, at dette udtryk »skal fortolkes således, at komponenter, reservedele og *tilbehør* kan indføres toldfrit på betingelse af, at de er bestemt til videnskabelige instrumenter eller apparater, der selv opnår eller har opnået toldfritagelse. Denne toldfritagelse kan derimod ikke indrømmes, når komponenterne er bestemt til at indføjes i en videnskabelig installation, der er fremstillet i Fællesskabet« (dommens præmis 28, min understregning).

Denne dom fra Domstolen kan synes ulogisk og også uretfærdig, idet den begunstiger den, der indfører »komplette« videnskabelige instrumenter, og straffer den, der søger at dække sit behov på fællesskabsmarkedet og kun indfører de dele, der ikke forhandles på dette marked. Den citerede dom retfærdiggør dette på følgende måde: »i et tilfælde, hvor Fællesskabets industri selv kan fremstille den videnskabelige, apparaturmæssige enhed, bortset fra bestemte komponenter, [kan indrømmelse af toldfritagelse for særligt værdifulde komponenter] i stedet for at gavne Fællesskabets teknologiske udvikling tværtimod indeholde et incitament til at lade en videnskabeligt og teknisk set interessant produktion foregå uden for Fællesskabet. Ud fra dette synspunkt kan nægtelse af toldfritagelse således bidrage til at sådanne aktiviteter bliver overført til Fællesskabet« (dommens præmis 27).

Konsekvens og billighed på den ene side, den almene interesse på den anden. Dilemmaet er så gammelt som retten selv, og Domstolen har løst det, idet den har besluttet sig for at tage hensyn til Fællesskabets interesse, særlig til dettes teknologiske fremskridt. Dersom Fællesskabet i lighed med de medlemsstater, hvoraf det består, var et færdigt udviklet og stærkt væsen, ville jeg muligvis have næret tvivl med hensyn til denne løsning; da dette imidlertid ikke er tilfældet, idet dets interesse forsvares af få, og disse få er svagere end deres modstandere, plæderer jeg af hele mit hjerte for det af Domstolen indtagne standpunkt.

3. På grundlag af disse betragtninger foreslår jeg Domstolen, at det tredje spørgsmål, der er forelagt af Finanzgericht Baden-Württemberg ved kendelse af 7. februar 1984 i sagen delstaten Niedersachsen mod Hauptzollamt Friedrichshafen, besvares på følgende måde:

Udtrykket »toldfrit indførte videnskabelige instrumenter og apparater« (artikel 3, stk. 2, i forordning nr. 1798/75) skal fortolkes således, at tilbehør kan indføres toldfrit, dersom det er bestemt til apparater, der selv opnår eller har opnået toldfritagelse. Toldfritagelsen kan derimod ikke indrømmes, når tilbehøret er bestemt til et apparat, der er fremstillet i Fællesskabet.

På grundlag af dette svar foreslår jeg Domstolen, at der ikke træffes afgørelse om de øvrige spørgsmål.